

Ittész János

Szolgálatunk regiszterei

Orgonaszentelési ígehirdetés — Rm 12,1–6

*„Az Isten irgalmára kérlek titeket, testvéreim, Ittész János a Nyugati Evangélikus Egyházke-
hogy okos istentiszteletként szánjátok oda teste- rület püspöke (Győr).
teket élő és szent áldozatul, amely tetszik Is-
tennek; és ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával,
hogy megítélhessétek: mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.*

*A nekem adott kegyelem által mondom tehát közöttetek mindenkinek: ne gondolja
magát többnek, mint amennyinek gondolnia kell, hanem arra igyekezzék mindenki,
hogy józanul gondolkozzék az Istentől kapott hit mértéke szerint. Mert ahogyan egy
testnek sok tagja van, de nem minden tagnak ugyanaz a feladata, úgy sokan egy test
vagyunk a Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai. Mert a nekünk adott ke-
gyelem szerint különböző ajándékaink vannak, eszerint szolgálunk is ...”*

Keresztyén gyülekezet!

Szeretett testvéreim az Úr Jézus Krisztusban — itt, a siófoki evangélikus temp-
lomban és a rádiókészülékek előtt!

Nagy ünnepünk van ma, mert valóra vált a siófoki gyülekezet régi álma. A tizennégy évvel ezelőtt felszentelt — sokaknak örömet, sokaknak pedig lát-
ványosságot jelentő — siófoki templomunkban mától kezdve új orgona hirdeti
Isten dicsőségét. Azért vagyunk együtt ezen az ünnepi alkalmon, hogy siófoki
testvéreink örömeiben osztozzunk, Isten és a gyülekezet szolgálatára felszen-
teljük az új orgonát.

Az orgona születésének is üzenete van. Hiszen ebben a műben, amit értő
kezek, pontosan dolgozó szakemberek alkottak, sokak áldozatkészsége és sze-
retete öltött testet. A helybeli gyülekezeté, a finn testvéreké, a Magyarországi
Evangélikus Egyház egész közösségéé és a helyi önkormányzaté is. Milyen
példázatszerű maga ez a tény is. Sokak harmóniájára, tettekkészségére, szere-
tetére, felelősségére, gondos munkájára volt szükség ahhoz, hogy ez az orgona
mától hirdethesse Isten dicsőségét.

Felolvasott alapigénk is segít abban, hogy ezt megértsük — most már nem
egyszerűen az orgona működésének a titkát, hanem a gyülekezet, az egyház
létének és szolgálatának misztériumát. Amikor valaki megálmodik egy új hang-
szert, amikor valaki elképzeli, hogyan fog szólni, akkor papíron —belső hallá-
sára is figyelve— megalkotja az eljövendő mű diszpozícióját, tervét: milyen

legyen az a hangszer, amit megrendeltek, aminek az elkészítésére megbízást adtak. Nem kell nagy fantázia ahhoz, hogy elképzeljük, milyen gondos és tervszerű munka hozhat csak létre ilyen alkotást.

De vajon abban az igeszakaszban, amely Isten üzenetét hozza ezen az ünnepen, nem tárul-e fel előttünk Jézus Krisztusnak, az egyház Urának, az egyház szolgálatára nézve fontos terve, „diszpozíciós elgondolása”? Hogy eléggé színes legyen, hogy teljes legyen, hogy mindenkinek legyen benne feladata, és mégis összhangban szóljon, éljen, hirdesse Isten dicsőségét az egész — és már nem az orgonáról szólok. „Az Isten irgalmára kérlek benneteket”, mondja az apostol, és ezzel Isten terve zendül meg szívünkön. Létünk, hitünk, közösségünk jelene, jövője Isten irgalmára épül. Nem a mi hős őseink tartották meg egyházunkat —ha voltak is hős őseink—, hanem Isten irgalma, amely hordozott, vagy áldón fölénk borult. De ha éppen intett, fegyelmezett is, nem ítél el, mert mindeddig irgalmas volt hozzánk. Figyeltük, szeretett testvéreim, hogy Istennek ebben a gyülekezetet alkotó tervében, munkájában hogyan bomlik ki előttünk Isten szívének titka, szeretetének misztériuma — és feladatként hogyan adatik nekünk?! „Ne igazodjatok a világhoz”, ne másra figyeljete, hanem figyeljete Isten szeretetére, irgalmasságának ajándékára! Ha van veszély, amely különösképpen is jellemző ebben a mai korban az egyház egész közösségére —függetlenül felekezettől, hitvallásos meggyőződéstől—, akkor pontosan az, hogy levesszük tekintetünket Isten irgalmasságának arkhimédészi pontjáról. Így bizonytalanná lesz az egész koordinátarendszer, amiben ő eltervezte s elgondolta életünket és szolgálatunkat. Emeljük fel tehát tekintetünket ezen az ünnepi órán és életünk minden napján az isteni diszpozícióra, az isteni tervre, hogy neki engedelmeskedve tölthesse be ki-ki a maga szolgálatát! Csak így magasztalhatjuk tiszta harmóniában az ő szent nevét!

Nem tudom, testvéreim, hányan ismerjük az orgonát belülről. Kívülről is szemet gyönyörködtető. Öröm végigjártatni szemünket a szépen megmunkált fa- és fémsípokon. De tudjuk-e, hogy mi van belül? A 17 regiszterhez hogyan kapcsolódik a 22 sípsor? Több száz külön elem, de mindegyiket ugyanaz a mechanika mozgatja, és ugyanaz a szél működteti, és így születik a sípok összhangja. A regiszterek titka ez. Az orgonának, a hangszerek királynőjének csodája ez. De már mégsem csak az orgonáról szólok. Már a gyülekezetről, az egyházzól van szó. Ahol mindenkinek, nem feltétlenül jól éneklő gégenkben, de a nekünk adott kegyelmi ajándékokban mindenkinek külön színe, küldetése, feladata van. És amikor majd megzendül a szél —s tudjuk, hogy a szél a Lelket jelenti—, felcsendül közöttünk is Isten gyermekeinek harmóniája. Egy héttel pünkösöd előtt hogyné töltené el szívünket a vágy: *Veni, creator Spiritus!* Zendül meg, Lélek! Szólaljon meg a gyülekezetben, az egyházban az istendicséző szolgálat! Mindenkinek van „szólama”, szava, feladata. Lehet, hogy én nem, lehet, hogy itt közöttünk sokan nem, de egy szakember azonnal észreveszi, hogy a mixturából —a kevert hangszínből— hiányzik akár egy arasznyi síp hangja is. S a gyülekezet „szakértője”, a Szentlélek, a gyülekezetépítő mester

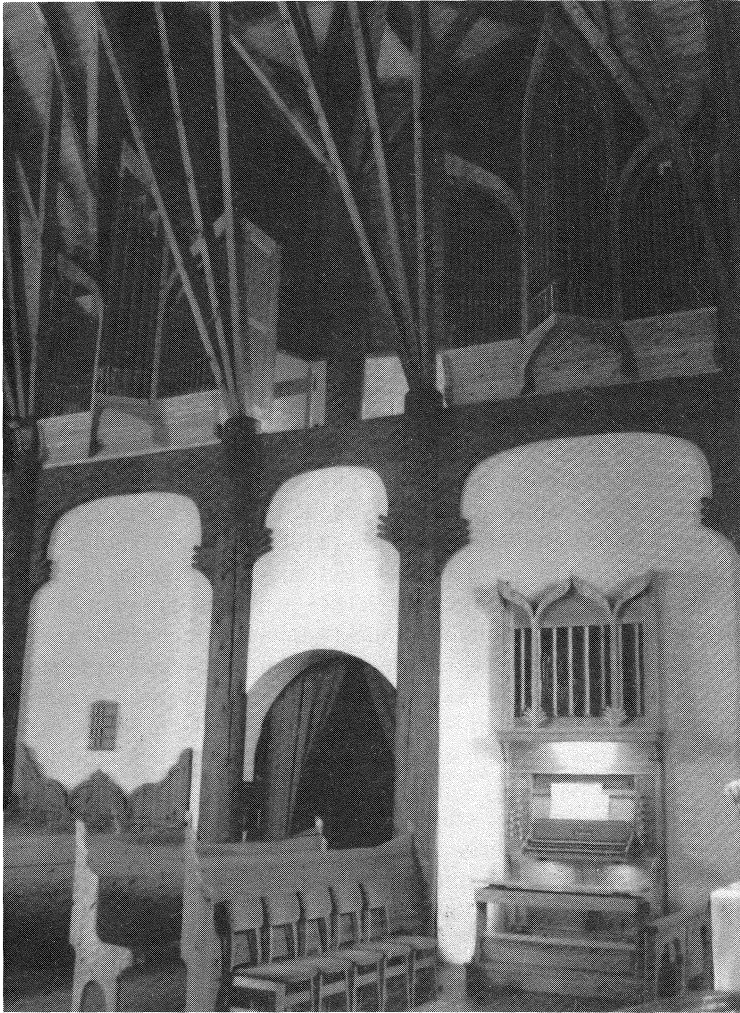
hogyne figyelne fel rögtön arra, hogy valaki hamisan muzsikál, vagy néma marad, fél, bátortalan, mert nem ismerte fel a szolgálatát. Testvéreim, innen a síófoki templomból, de otthon, a rádiókészülékek előtt se menjen el senki ez után az istentisztelet után a nélkül a boldog felismerés nélkül, hogy van feladatunk, van szolgálatunk, vannak csak rám bízott hangok s rám bízott testvérek. A 16'-as síp mély dörmögő hangját a 4'-as nem tudja elénekelni. S a 4'-as anyagi csilingelését nem tudja a dörgő léptű 16'-as pótolni. Szólnia kell a kicsinek is, a nagyobbaknak is. Mindegyiknek, mindenkinek. Mert ahogy az orgona csak akkor *egészséges*, ha minden regisztere, minden sípja működik, úgy a gyülekezet is. Mint a Szentlélek műhelye akkor *egészséges*, ha benne mindenki, mindannyian felismerjük, elénekeljük a ránk bízott dallamot. Senkinek nem kell magát feleslegesnek éreznie! Lehet, hogy társadalmi közéletünkben kiderülhet valakiről, hogy éppen itt vagy ott nincs rá szükség, s útilaput kötnek a talpára. Nincs szükség a munkájára, mert a szakértelme nem megfelelő. Sokan szenvednek ma így Magyarországon és szerte a világban. De másként van ez a Krisztus-hívők közösségében. Az egyházban nincs munkanélküliség. Rest emberek, elnémult sípok, lustán dobbanó szívek lehetnek, de munkanélküliség nincs. Ezért, szeretett testvéreim, gyönyörködünk csak nyugodtan e szép és pompás hangú orgonánkban itt a síófoki templomban! De vigyük el magunkkal a regiszterek, a sípok harmóniájának ezt az üzenetét! Hogy mint egy példázatban lássuk: feladatunk, szolgálatunk van mindannyiunknak.

S még valamit. Emlékszem arra a lehangoló, keserves élményre, amikor életemben először láttam szétszédett orgonát. Aki már látott ilyet, tudja, szívszorító látvány. A templom poros karzatán az egyik fajta síp az egyik sarokban, a másik a másikban, horpadtan, gyúróttan, megrepedve, gyógyító kézre várva. Sípok egymás mellett. Sípok külön-külön. Funkció, szolgálat, értelem nélkül. És most legyen így is példázat előttünk ez az orgona. Hogy ki-ki, az egyes sípok, az egyes szívek, az egyes életek —s már megint nem az orgonáról beszélek— akkor tudják betölteni hivatásukat, ha megmaradnak az egészben. Mindenkinek ebben a közösségben, Jézus Krisztus egyházában teljesebben ki az élete. Korunk másik nagy rákfenéje a privát-kereszténység, a magánvallásosság tévitanítása: „Hiszek én — a magam módján. Megtartom a magam kis istendicséretét otthon vagy éppen a hétvégi házam kertjében, kint, a gyönyörűséges Balaton-parton, vagy éppen egy hegyi ösvényen bandukolva. De az egyházra, a közösségre nincs szükségem...” Hamisan szólnak ezek a hangok. Mert —Isten egyházépítő terve szerint— minden síp, minden szív, minden szolgáló lélek csak a nagy harmóniában érezheti igazán otthon magát, teljesebben ki, és juthat célba szolgálata.

Ünneplő gyülekezet, szeretett testvéreim! Így prédikál nekünk ez az orgona. Így hirdeti ez a csodálatos hangszer, hogy Istennek terve van velünk, hogy mindannyiunknak feladata és szolgálata van Jézus Krisztus egyházában. S ahogy felcsendül a regiszterek összhangjában az Isten dicséretére megszólaló muzsika, úgy hirdesse a földön küzdő egyház minden tagja és egész közössége,

hogy Isten irgalmas, hűséges, örökkévaló, kegyelmes, és valóra váltja ígését: velünk van minden napon a világ végezetéig.

Előbb már utaltam rá, de újra emlétem: ahhoz, hogy megszólaljanak a sípok, kell a szél. Kell az erő. Hogy megszólaljon az egyház, hogy szolgálatra kész legyen minden tagja, kell a „Szél”. Ezért most együtt, pünkösöd előtt egy héttel imádkozzuk sóvárgó szívvel: *Veni, creator Spiritus* — Jövel, teremtő Szentlélek! Zendítsd Krisztus szolgálatára a mi életünket is! Ámen.

A síófoki templom orgonája.

(Lásd az orgonaépítésről szóló beszámolót lapunk jelen számának 497. oldalán!)